

Numărul VI

Aprilie 2023

Sumar:

- Activități realizate
- Partenerii despre proiect

*Moldova Higher Education
Leadership and Management*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Buletin informativ

<https://mhelm.utm.md>

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

Prezentarea rezultatelor instruirii cohorței II în cadrul programului Leadership și Management

În data de pe 12 iulie, prin intermediul platformei ZOOM a fost organizată ședința grupului de coordonare al USM.

Dna Angela NICULIȚĂ (USM) în calitate de coordonatoare a PL 2.3, a prezentat rezultatele celei de-a doua cohorțe de beneficiari a programului de instruire.

A doua cohortă a fost formată din 52 de manageri universitari, inclusiv:

- 46 de persoane din universitățile partenere ale proiectului, și
- 6 persoane din universitățile afiliate:
 - Academia de Administrație Publică – 1,
 - Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport – 2,
 - Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă – 1,
 - Universitatea Cooperativă-Comercială din Moldova – 1,
 - Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice -1.

Training-ul a început pe 2 martie și s-a încheiat pe 24 iunie.

Programul a fost structurat în 4 module și s-a încheiat cu evaluarea finală. Evaluarea finală a fost organizată în perioada 6-8 iulie.

Pe 6 iulie, echipele UTM, ASEM și USMF au prezentat rezultatele cercetărilor lor în cadrul programului, subiectele prezentate fiind:

- Digitalizarea raportării activităților de predare și cercetare la facultățile UTM;
- Formarea inițială a competențelor pedagogice pentru profesorii de IIS cu profil ingineresc (UTM);
- Implementarea programului de pre-master în universitățile din Republica Moldova (ASEM);

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

- Îmbunătățirea internaționalizării procesului educațional și de cercetare în ASEM;
- Standard de calificare – baza dezvoltării curriculumului universitar (USMF);

• Bazele medicinei de urgență pentru elevii de liceu (USMF).
Pe 7 iulie, echipele de la USM, UASM și echipa universităților afiliate au prezentat următoarele proiecte:

- Platforma Academică pentru Cercetare, Expertiză și Transfer de Inovații Juridice / PACT (MSU);
- Digitalizarea bibliotecilor instituționale (MSU);
- Implementarea unor elemente de cultură organizațională în cadrul Universității Agrare de Stat din Moldova (SAUM);
- Optimizarea traseului informativ didactic al SAUM;
- Modelul noii comunități academice în contextul reorganizării instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova” (echipa universităților afiliate).

Pe 8 iulie, echipele USARB și USCahul și-au prezentat proiectele în format online, prin ZOOM:

- Dezvoltarea și modernizarea Sistemului Informațional al Universității prin includerea modulului e-documente (e-plan, e-registru) (USARB);
- Asigurarea interoperabilității în cadrul portalului eLearning – Moodle, Mahara, LAMS, BigBlueButton și Lime Survey (INTEReLearning) (USARB);
- Centrul VIS (DREAM) / Voluntariat în Învățământul Superior” (USCahul).

Lansarea instruirii în cadrul programului Management și Leadership pentru cel de-al treilea grup de manageri universitari

Pe data de 21 septembrie 2022 a fost lansată cea de-a III-a ediție a programului de formare profesională Management și Leadership destinat managerilor universitari, care a fost elaborat în cadrul proiectului MHELM – „Leadership și Management în Învățământul Superior din Republica

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

Moldova/Moldova Higher Education Leadership and Management”, numărul de referință: 609656-EPP-1-2019-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, finanțat de către Uniunea Europeană.

Instruirile în cadrul acestui program sunt realizate în scopul atingerii obiectivelor proiectului MHELM, precum și a obiectivului 5 din Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2022.

Conform ordinului MEC nr. 1718 din 30 decembrie 2021, obiectivul 5 al planului de activitate al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2022 prevede activitatea 1.4.5.3 cu următoarea obligativitate: „Punerea în aplicare a unui program de instruire, destinat dezvoltării managementului învățământului superior, axat pe guvernare, planificare strategică și management”, care prevede formarea a cel puțin 200 de conducători din ÎÎS prin programul Leadership și Management.

La primele două ediții ale programului Management și Leadership au participat peste 100 de persoane, reprezentanți ai universităților-partenere din proiect (UTM, ASEM, UASM, USM, USMF, USCahul și USARB) și a partenerilor asociați (UPSC, USEFS, AMTAP, AAP și UCCM).

Cel de-a treilea grup de formabili, constituit din peste 55 de persoane, include atât manageri universitari existenți, cât și cadre academice și non-academice, reprezentanți ai universităților-partenere, dar și a celor asociate proiectului.

Instruirea se realizează de 3 ori pe săptămână, în format on-line prin platforma ZOOM în perioada 21 septembrie 2022 – 31 ianuarie 2023.

Sumar:

- **Activități realizate**
- Cercetarea în cadrul proiectului

Cea de-a treia ședință anuală a consorțiului proiectului Erasmus+ „Moldova Higher Education Leadership and Management-MHELM”

La data de 19 octombrie 2022, a avut loc cea de-a treia ședință anuală a consorțiului proiectului Erasmus+ „Moldova Higher Education Leadership and Management-MHELM”, număr de referință: 609656-EPP-1-2019-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, finanțat de UE și coordonat de Universitatea Tehnică a Moldovei. Proiectul urmărește scopul de fortificare a guvernării, planificării strategice și a

managementului în universitățile din Moldova, pentru a oferi suport reformelor din sector prin sporirea leadershipului și a capacităților de management. Consorțiul proiectului este format din 11 parteneri: 3 din Uniunea Europeană (Regatul Unit, Germania și România) și 8 din R. Moldova reprezentând ÎȘ și Ministerul Educației și Cercetării.

Ședința a fost dedicată rezultatelor celui de al 3-lea an de implementare și planificării activităților pentru anul de finalizare. Întrunirea a fost deschisă și moderată de către Dna Larisa BUGAIAN, coordonatoarea proiectului, care a făcut un sumar al activităților cheie ale proiectului și a prezentat

rezultatele agregate, derulate în perioada de raportare. În cuvântul său de salut, reprezentantul MEC al R. Moldova, Doina USACI, Șefă, Direcția politici în domeniul învățământului

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

superior a subliniat importanța proiectului MHELM în continuarea reformei sectorului ÎS din R. Moldova și a vorbit despre inițiativa MEC de a crea un Centru Național pentru Educație și Leadership care ar contribui la formarea și dezvoltarea cadrelor didactice și manageriale.

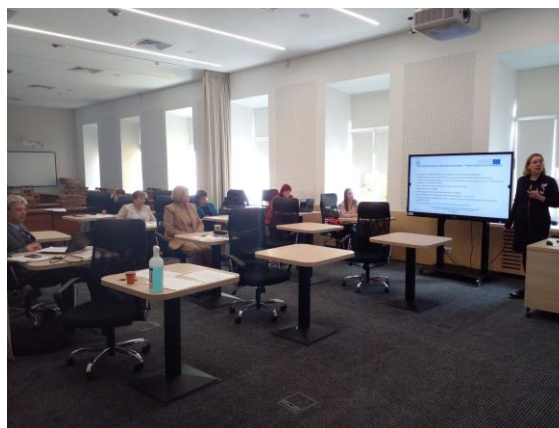
Prezentă și ea la eveniment, Claudia Melinte, coordonatoarea Oficiului Național Erasmus+ în R. Moldova, a remarcat contribuția și relevanța proiectului. Totodată, dumneaei a vorbit și despre importanța acestor întâlniri, care au ca scop pe lângă raportare și identificarea riscurilor, problemelor care pot apărea pe parcursul realizării activităților pentru a le preveni și depăși.

David Dowson, expert în leadership la Universitatea UoG a făcut o prezentare comprehensivă a activităților universităților partenere din

UE în cadrul proiectului MHELM, apreciind totodată rezultatele proiectului, modul responsabil de abordare și impactul acestora asupra transformării sectorului învățământului superior din R. Moldova.

În cadrul reuniunii consorțiului, Alice Buzdugan, ISOP, a vorbit despre asigurarea calității în cadrul proiectului, calitatea cooperării între parteneri și a prezentat rezultatele sondajelor privind feedback-ul beneficiarilor pentru fiecare grup instruit.

Prezentările liderilor pachetelor de lucru din cadrul reuniunii consorțiului au fost focusate în principal pe punerea în aplicare a noului program de Leadership și Management care se

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

referă la instruirea managerilor instituționali din cadrul Universităților-partenere, Pachetul de lucru 2.3.

Coordonatorii instituționali (Angela NICULIȚA- USM; Ala COTELNIC- ASEM; Evelina GHERGHELEGIU- USMF; Elena SCRIPNIC- UASM/UTM; Valentina PRITCAN- USARB; IRINA TODOS- USC, Larisa BUGAIAN- UTM) au prezentat rezultatele formării în domeniul Leadership & Management ale celor 2 grupe de beneficiari, provocările cu care s-au confruntat pe parcursul implementării, dar și pașii ce urmează a fi parcurși pentru atingerea tuturor țăintelor stabilite.

În cadrul acestei ședințe, Cristina DIACONU, UTM a vorbit despre importanța diseminării pentru a asigura vizibilitatea proiectului și a prezentat informația agregată cu privire la metodele, tehnicile și instrumentele DEOR (diseminare și exploatare rezultate) utilizate în cadrul proiectului MHELM.

Pe final au fost generalizate momentele cheie ale anului 3 de activitate și au fost stabilite acțiunile viitoare pentru a asigura sustenabilitatea proiectului.

Înmânarea certificatelor absolvenților programului de formare „leadership și management”, USMF

Primii 15 reprezentanți ai echipei manageriale ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au primit certificatele de absolvire a cursurilor de

perfecționare la specialitatea „Leadership și management”. Activitățile de instruire au fost desfășurate în perioada 6 octombrie 2021-15 martie 2022 în cadrul Programului de formare continuă „Leadership și management în învățământul superior din Moldova” (Moldova Higher Education Leadership and Management – MHELM). Festivitatea a avut loc în data de 18 octombrie curent, în prezența partenerilor proiectului de la

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM), coordonator național, și de la Universitatea Gloucester, Regatul Unit al Marii Britanii.

Rectorul Emil CEBAN a exprimat recunoștință membrilor delegației, accentuând că acest proiect este o continuare a programelor Erasmus ce promovează

dezvoltarea durabilă a partenerilor din domeniul învățământului superior și va aduce multiple beneficii în managementul instituției, fiind instruite persoane-cheie din administrație. „Acest gen de program este unul inovator pentru universitățile din Republica Moldova și are drept scop consolidarea guvernantei, a planificării strategice și a managementului în universitățile din Moldova, pentru a sprijini reforma sectorului prin creșterea capacității de conducere și a capacității de gestionare a echipei de management a Universității, cu fortificarea capacităților de guvernare universitară conform bunelor practici”, a declarat rectorul.

În opinia profesorului Larisa BUGAIAN de la UTM, coordonator național al proiectului MHELM, aceste certificate confirmă faptul că „noi vom fi acei pionieri care vom aduce îmbunătățiri și modernizare sistemului de învățământ superior din Republica Moldova, fiind la etapa lansării schimbărilor. Aceste certificate

vor fi necesare și la posturile pe care le dețineți în prezent, dar și la alte funcții la care veți pretinde în viitor. Pandemia de COVID-19 a avut și avantaje, deoarece orele s-au

desfășurat on-line, am avut posibilitatea să comunicăm și să

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

interacționăm de la nord până la sudul țării și să formăm o rețea a universităților. Astfel, grație acestui curs am aflat de experiențe și bune practici ce pot fi preluate de la alte universități din Republica Moldova și de peste hotare”, a punctat Larisa BUGAIAN.

La rândul său, David DAWSON, partener de proiect din Regatul Unit al Marii Britanii, a subliniat că proiectul MHELM există de 9 ani la Universitatea din Gloucester pe care o reprezintă. „Diseminarea informațiilor despre acest program, nou în Republica Moldova, precum și a celor mai bune practici din universitățile partenere din UE în ceea ce privește proiectarea și livrarea programelor de dezvoltare profesională, ar trebui să fie un obiectiv permanent de creștere a competenței de conducere și management a universităților din Republica Moldova”, a remarcat expertul.

Înmânarea certificatelor de formare continuă în cadrul programului de formare profesională continuă „Leadership și Management” formabililor din cadrul UTM

36 de reprezentanți ai primelor echipe de formabili de la Universitatea Tehnică a Moldovei, reformată după absorbția Universității Agrare de Stat din Moldova, au primit certificatele de absolvire a programului de formare profesională continuă „Leadership și Management”,

realizat în cadrul Programului Erasmus+ „Leadership și management în învățământul superior din Moldova” (Moldova Higher Education Leadership and Management – MHELM), nr. ref. 609656-EPP-1-2019-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP. Ceremonia de înmânarea a certificatelor a avut loc în data de 26 octombrie

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

curent. Evenimentul a fost deschis de către coordonatoarea proiectului Larisa BUGAIAN, dr. hab., prof. univ., care în discursul său a remarcat importanța proiectului în dezvoltarea managementului învățământului superior, axat pe guvernare, planificare strategică, sporirea leadership-ului și capabilităților de management în IIS din Republica Moldova.

Totodată, Dnei a venit cu un mesaj de felicitare formabililor pentru parcurgerea și finalizarea cu succes a programului "Leadership și management" pentru dobândirea competențelor profesionale necesare unui management eficient în sistemul învățământului superior și pentru curajul lor în demonstrarea atitudinală și faptică a deschiderii către schimbare, inovații, în contextul noii paradigme universitare.

Dnei a subliniat pronunțat, că aceste certificate reprezintă o dovadă concludentă că reforma sectorului învățământului superior din Republica Moldova destinată dezvoltării managementului învățământului superior, axat pe dezvoltarea managementului universitar a început să dea deja roade.

În cuvântul său de salut, rectorul UTM, Viorel BOSTAN, Dr. Hab., prof. univ., a salutat audiența, a felicitat formabilii și a vorbit despre valoarea reală a acestor instruirii, care denotă performanța în cercetare, calitatea formării profesionale, excelența managerială, valorificarea și utilizarea capabilităților de leadership necesare managementului universitar.

DI. Viorel BOSTAN împreună cu Dna BUGAIAN Larisa au înmânat certificatele de formare profesională continuă în Leadership și management celor 36 formabili din cadrul Universității Tehnice a Moldovei și fostei Universități Agrare de Stat din Moldova, urându-le noi performanțe.

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

Formabili și-au exprimat recunoștința față de cei 24 de formatori, care au dezvoltat și realizat cursul de "Leadership și management".

Prezentarea proiectelor finale a managerilor din USARB, beneficiari ai programului „Leadership si Management”, proiectul MHELM

În data de 10.02.2023 a avut loc prezentarea lucrărilor finale a formabililor din USARB, grupul 4, instruiți în cadrul

Programului Leadership și Management, oferit de proiectul MHELM „Leadership și Management în Învățământul Superior din Republica Moldova/Moldova Higher Education Leadership and Management (MHELM)”, numărul de referință: 609656-EPP-1-2019-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, finanțat de Uniunea Europeană, prin intermediul Programului Erasmus+.

În calitate de evaluatori au fost formatorii responsabili de Modulele incluse în programul Leadership și Management, dna Larisa BUGAIAN, coordonator de proiect, Universitatea Tehnică a Moldovei, dna Daniela POJAR, Universitatea Tehnică a Moldovei, dna Ala COTELINIC, Academia de Studii Economice din Moldova, Dna Angela NICULIȚĂ, Universitatea de Stat din Moldova. La eveniment a participat și domnul Rodion CIUPERCĂ, conducător al Direcției „Formare continuă”, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Sesiunea de prezentare a proiectelor finale a demarat cu un cuvânt de salut adresat de către doamna manager general al proiectului, prof. univ. Larisa BUGAIAN. Doamna Valentina PRIȚCAN, coordonator instituțional al proiectului MHELM, a scos în evidență semnificația instituțională și națională a

Sumar:

• Activități realizate

- Partenerii despre proiect

proiectului MHELM, menționând implicarea activă și responsabilă a echipei USARB.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți a prezentat 2

proiecte instituționale, ca rezultat al beneficiii de Programul de instruire profesională pentru conducătorii din instituțiile de învățământ superior „Leadership si Management” a fost elaborat în cadrul proiectului MHELM:

Grup 1: Crearea și Dezvoltarea Centrului de Scriere Academică

1. Tatiana PANCO, șefa Departamentului de Management al calității;
2. Stela PRIPA, director, Centrul de Inovare și Transfer Tehnologic;
3. Lina MIHALUȚA, Director, Biblioteca Științifică a USARB.

Grup 2: Constituirea hub-ului Alumnii

1. Aurelia BEȚIVU, șefa Catedrei de Științe ale Educației;
2. Valentina PILAT-MUTRUC, șef arhivă;
3. Dorin GUZGAN, Specialist securitatea și sănătatea în muncă.

Înmânarea certificatelor managerilor din USARB, beneficiari ai programului „Leadership si Management”, proiectul MHELM

Sumar:

- Activități realizate
- **Partenerii despre proiect**

În data de 10.02.2023 a avut loc festivitatea de înmânare a certificatelor eliberate de CTICE, care confirmă formarea profesională continuă a managerilor USARB, beneficiari ai

programului de perfecționare „Leadership și Management”.

La eveniment au participat responsabilii de

Modulele incluse în programul „Leadership și Management” : dna Larisa BUGAIAN, coordonator de proiect, Universitatea Tehnică a Moldovei, dna Ala COTELNIC, Academia de Studii Economice din Moldova, dna Angela NICULITA, Universitatea de Stat din Moldova și domnul Rodion Ciupercă, conducător al Direcției „Formare continuă”, UTM.

CertIFICATELE au fost înmânate managerilor și liderilor din USARB, după cum urmează (se păstrează funcția deținută în perioada instruirilor):

Grup 1:

- Valentina PRIȚCAN, prorector pentru activitatea științifică și relații internaționale;
- Tatiana ȘOVA, șefa Catedrei de Științe ale Educației.

Grup 2:

- Lidia PĂDUREAC, prim prorector pentru activitatea didactică;
- Lilia TRINCA, decana Facultății de litere;
- Ina CIOBANU, decana Facultății de Științe reale, economice și ale mediului;
- Carolina TCACI, șefa Catedrei de Științe Economice;
- Oxana CHIRA, șefa Catedrei de filologie engleză și germană;
- Ana BEJENARI, contabil șef.

Grup 3:

Sumar:

- Activități realizate
- **Partenerii despre proiect**

- Svetlana STANȚIERU, șefa Centrului „Activitate didactică”;
- Elvira GURANDA, prodecană Facultății de Litere;
- Mircea PETIC, șeful Catedrei de Matematică și informatică;
- Tatiana BULARGA, șefa Catedrei de arte și educație artistică;
- Ghenadie CABAC, șeful Direcției tehnologii informaționale.

Evaluarea proiectelor finale prezentate de echipele USM și ASEM

Pe data de 13 februarie 2023, a avut loc evaluarea proiectelor finale prezentate de două echipe de la USM și trei echipe de la ASEM. Prima echipă a USM, formată din conf univ., dr. Angela Gradinaru,

conf univ., dr. Daniela Pascaru, lector univ. Alina Slobodaniuc și șefa Departamentului Resurse Umane, Aliona Lisman, au prezentat proiectul „Inițierea programelor de studii cu învățământ la distanță la ciclul I Licență și ciclul II Master”. Scopul proiectului

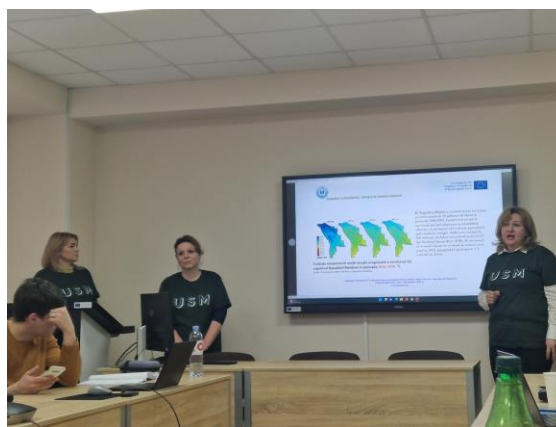
constă în implementarea programelor de studii cu învățământ la distanță prin utilizarea TIC în concordanță cu cerințele beneficiarilor și necesitățile pieței muncii, prin flexibilizarea procesului de învățământ superior și sporirea eficienței acestuia care să poată răspunde ușor situațiilor de criză (pandemie,

Sumar:

- Activități realizate
- **Partenerii
despre proiect**

război, migrație, optimizarea cheltuielilor, incluziunea persoanele cu dificultăți, etc).

A doua echipă a USM – conf univ., dr. Natalia ZAMFIR, conf univ., dr. Natalia PUTINĂ, șef-adjunct Contabilitate Ludmila ȘENDREA au prezentat propunerea de proiect „Angajarea universităților în procesul de tranziție „verde” și cultivarea valorilor pentru dezvoltarea durabilă”. Proiectul își propune realizarea unui model optim pentru implementarea procesului de tranziție „verde” și de dezvoltare durabilă la nivelul Universității de Stat din Moldova, cu impact asupra sistemului

de educație național.

Obiectivul principal al proiectului constă în inițierea unui proces complex de angajare a USM în tranziția verde și de dezvoltare durabilă, prin trei acțiuni de bază: adoptarea Strategiei

Verzi a USM și implementate programului „MSU GOES GREEN”, ca inițiativă a managementului universitar de alinierea la ODD și bunelor practici existente în statele UE și din Occident; crearea Green-Hub-ului, primul de acest gen în Moldova, Green Office/Hub (GO) ca platformă de instituționalizare a sustenabilității și tranziției verzi în învățământul superior universitar; crearea unei rețele Green (Green network) la USM împreună cu alte universități, APC, APL, organizații ale societății civile, agenți economici, activiști ecologici etc.

În calitate de evaluatori au fost formatorii responsabili de Modulele incluse în programul „Leadership și Management”, prof. univ., dr. hab. Larisa BUGAIAN, coordonator de proiect, Universitatea Tehnică a Moldovei, prof. univ., dr. hab. Ala Cotelnic, coordonator instituțional, Academia de Studii Economice din Moldova și conf. univ., dr. Angela NICULIȚĂ, coordonator instituțional, Universitatea de Stat din Moldova.

Sumar:

- Activități realizate
- **Partenerii despre proiect**

Propunerile de proiecte ale echipelor USM au fost apreciate de către Comisia de evaluare drept relevante, cu impact atât la nivel instituțional, cât și pentru întreg sistemul de învățământ superior din Republica Moldova.

Evaluarea Finală Publică în Cadrul Proiectului Erasmus+, MHELM, ULIM

În data de 14 februarie curent, în incinta Universității Tehnice din Moldova, a avut loc prezentarea proiectelor finale a formabililor din ULIM și alte instituții, grupul 4, instruiți în cadrul Programului Leadership și Management.

Orele de curs în cadrul acestui program de formare profesională continuă s-au desfășurat în perioada 19 septembrie 2022 – 27 ianuarie 2023, cu volumul total de ore / credite de studiu: 1200 ore / 40 credite.

Universitatea Liberă Internațională din Moldova a fost reprezentată de echipa formată din dr. conf. univ. Valentina CIUMACENCO, Prorector pentru relații internaționale, Viorica ȚÎCU, decan FRIȘPJ, dr. conf.univ. Ludmila COADĂ, coordonator Centrul Studii Europene, dr. conf. univ. Inga STOIANOVA, președinte Comisia de Asigurare a Calității, Facultatea Litere.

Proiectul cu titlul "Predarea studiilor europene în era digitală" propus de echipa ULIM în cadrul sesiunii de prezentare a proiectelor finale a inclus mai multe componente: motivarea alegerii temei, cerințele instituționale, abordarea

ULIM, plan de activitate și timeline, echipa, experiența în domeniu și buget.

Propunerea de proiect înaintă de echipa ULIM, a fost apreciată de către Comisia de evaluare drept relevantă și imperativă alinierii învățământului universitar la standardele și obiectivele UE (Planul de acțiuni privind Educația digitală 2021-2027).

În calitate de evaluatori au fost formatorii responsabili de modulele incluse în programul Leadership și Management, dna Larisa Bugaian, coordonator de proiect, Universitatea Tehnică a Moldovei, dna Ala COTELINIC, Academia de Studii Economice din Moldova, Dna Angela NICULIȚĂ, Universitatea de Stat din Moldova.

ULIM a fost parte a programului de instruire profesională pentru conducătorii din instituțiile de învățământ superior în calitate de instituție asociată. Obiectivul programului constă în formarea abilităților de leadership și management în învățământul superior, axându-se pe guvernare, planificare strategică și management adecvat pentru aplicare în universitățile din Republica Moldova.

Masa Rotundă Virtuală cu Genericul “Managementul Universitar”

În cadrul modulului I al programului de formare continuă Management și Leadership în ÎS (MHELM), pe data 15 februarie 2023 s-a desfășurat o masă rotundă virtuală dedicată Managementului Universitar.

Evenimentul a fost organizat în contextul temei de studii “Management universitar”, care are ca scop formarea de competențe profesionale cu referire la:

- atribuții, competențe, aptitudini, responsabilități, drepturi și obligațiile managerului, etapele procesului managerial, guvernarea/autonomia universitară, strategii de management;

- identificarea principiilor și mecanismelor de performanță managerială, stiluri manageriale, diverse categorii de beneficiari/grupuri-țintă.

Masa rotundă a fost moderată de către dna Otilia DANDARA, prorector USM, formator al modulului I MHELM, având ca invitați dna Nadejda VELIȘCO, secretar general al MEC, dl Grigore BELOSTECINIC, academician al AȘM, ex-rector ASEM și dna Valentina PRIȚCAN, prorector USARB.

Subiectele propuse spre discuții au fost abordate prin prisma reformelor în Învățământul Superior național (ÎS).

Fiecare din invitați la eveniment a făcut o scurtă prezentare a propriei experiențe în calitate de manager universitar și ca expert în diverse proiecte naționale și internaționale dedicate reformei universitare.

În continuare experții au vorbit despre evoluția ÎS național, aderarea RM la procesul Bologna: atitudinile și percepțiile, provocările și beneficii, reușitele și erorile în procesul de implementare, noile abordări ale managementului universitar. Experții s-au referit și la procesul de implementare a Codului Educațional (2014), modernizarea /adaptarea la noile trenduri de organizare (structura organizatorică) a instituțiilor de învățământ superior, instituirea Consiliilor de Dezvoltare Strategică Instituțională, crearea școlilor doctorale, noile abordări ale instruirii în învățământul superior – învățământ dual, conlucrare ÎS cu mediul de afaceri, locul universității în societate, etc.

Dna Nadejda VELIȘCO a menționat că toate rezultatele obținute după implementarea reformelor respective au fost utilizate la completarea celor 2 capitole, 25 și 26 (din 33), dedicate educației și cercetării, ale chestionarului în legătură cu obținerea statutului de țară candidat la UE. La aceste capitole RM fost apreciată și a avut cele mai puține observații din partea Comisiei Europene, care a analizat acest raport.

De asemenea discuțiile s-au axat și asupra imaginii actuale a ÎS național ca parte a Spațiului unic european al ÎS, modernizării managementului universitar și a mecanismelor de guvernare

universitară. Totodată experții s-au referit și la unele “restanțe la implementarea Procesului de la Bologna”, activități nefinalizate, ce țin de sistemul de asigurare a calității, standardele de calificare necesare pentru recunoașterea internațională a diplomelor, numărul nesemnificativ de mobilități academice ale studenților și cadrelor universitare, etc.

Participanții la masa rotundă au vorbit despre atuurile și dificultățile activității manageriale în ÎS în perioada implementării reformelor și la momentul actual, precum și despre problemele actuale cu care se confruntă ÎS național.

LANSAREA EDIȚIEI A IV-A A PROGRAMULUI MANAGEMENT ȘI LEADERSHIP

Pe 6 februarie 2023 a fost lansată cea de-a IV-a ediție a Programului de formare profesională Management și Leadership destinat managerilor universitari, elaborat în cadrul proiectului MHELM – „Leadership și Management în Învățământul Superior din Republica Moldova/Moldova Higher Education Leadership and Management”, numărul de referință: 609656-EPP-1-2019-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, finanțat de Uniunea Europeană.

Instruirile în cadrul acestui program sunt realizate în scopul atingerii obiectivelor proiectului MHELM și implementarea cu succes a priorității naționale a Republicii Moldova: „Guvernarea, planificarea strategică și gestionarea instituțiilor de învățământ superior”.

Proiectul vine ca suport în continuarea reformei sectorului învățământului superior din Republica Moldova, prin consolidarea capacității liderilor și fortificării guvernării, planificării strategice și a managementului în universitățile din Republica Moldova,

La primele trei ediții ale programului Management și Leadership au participat peste 150 de persoane, reprezentanți ai universităților-partenere din proiect (UTM, ASEM, UASM, USM, USMF, USCahul și USARB) și a partenerilor asociați (USEFS, ULIM și UCCM).

Instruirea se va realiza de 3 ori pe săptămână, în format on-line prin platforma ZOOM în perioada 6 februarie 2023 – 15 iulie 2023.

Prezentarea Proiectelor Finale Echipelor din cadrul UTM și ULIM

În data de 14.02.2023 a avut loc prezentarea lucrărilor finale a formabililor din cadrul UTM și ULIM, grupul 3, instruiți în cadrul programului de formare continuă „Programului Leadership și Management”, realizat prin intermediul Programului Erasmus+ „Leadership și Management în Învățământul Superior din Republica Moldova/MHELM”, numărul de referință: 609656-EPP-1-2019-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, finanțat de Uniunea Europeană.

În calitate de evaluatori au fost formatorii responsabili de Modulele incluse în programul Leadership și Management, dna Larisa BUGAIAN și Daniela POJAR, Universitatea Tehnică a Moldovei, dna Ala COTELINIC, Academia de Studii Economice din Moldova, Dna Angela NICULIȚĂ, Universitatea de Stat din Moldova.

La deschidere, profesorul universitar Larisa BUGAIAN, coordonatoare a proiectului MHELM, șefa Centrului Erasmus+ la Universitatea Tehnică a Moldovei, a remarcat semnificația instituțională și națională a proiectului MHELM în consolidarea guvernantei, a planificării strategice și a managementului în universitățile din R. Moldova pentru a sprijini reforma sectorului prin sporirea abilităților manageriale.

Echipele UTM și ULIM au prezentat 5 proiecte, abordând tematici dintre cele mai diverse și actuale.

Echipa formată din dna Irina TUTUNARU, dr., conf. univ., Livia NISTOR-LOPATENCO, dr. ing., conf.univ., Olga HAREA, dr., lector

univ., și Vasile PLĂMĂDEALĂ, lect. univ., au prezentat proiectul „Învățământul superior la distanță în UTM: de la alternativă la viitor”.

Acest proiect își propune actualizarea învățământului universitar tradițional pentru programele de studii oferite de Universitatea Tehnică a Moldovei în cadrul ciclului I – studii

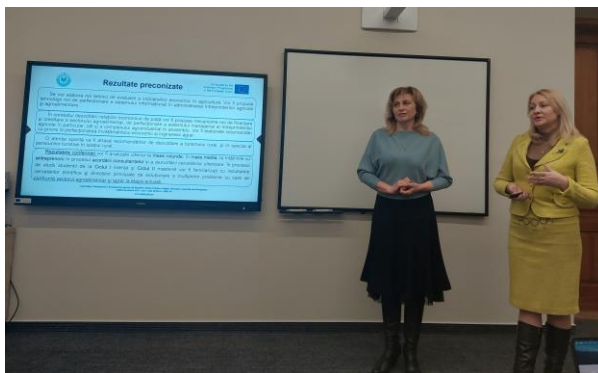
superioare de licență și ciclului II – studii superioare de master, prin implementarea formei de învățământ la distanță (ID) în calitate de instrument durabil și eficient de formare profesională inițială și continuă.

Cel de-al doilea proiect „Eficacitatea comunicării și consilierea educațională în vederea inserției pe piața muncii a absolvenților ciclului II” are drept scop analiza funcțională a mecanismelor și instrumentelor de corelare a ofertei educaționale (dublu mentorat: Universitate – Mediul de afaceri) întru creșterea gradului de angajabilitate a absolvenților, creând premise pentru pregătirea și perfecționarea profesională a unui număr de 20 mentori din firmele partenere ce vor coopera pentru practica studenților și elaborarea unui suport informațional pentru absolvenți. Autorii acestui proiect sunt: R. MUNTEANU, dr. conf.univ., E. BALTAGA, dr., conf. univ., T. NOVAC, dr., conf. univ., E. AMELICICHIN, dr., lector univ.

A treia propunere de proiect formată de echipa Ion FIODOROV, dr., conf.univ., Rodica CUJBĂ, dr., Rodica SIMINIUC, dr. conf.univ., constă în dezvoltarea unei Platforme inteligente on-line de consiliere și orientare în carieră, care oferă oportunitatea de a lua decizii bine informate privind viitorul parcurs profesional. Platforma se va baza pe chestionarea abiturienților, iar în baza răspunsurilor, sistemul va identifica una sau mai multe profesii care se potrivesc cel mai bine

candidaților la studii în dependență de caracteristicile și aptitudinile individuale ale acestuia și va afișa lista universităților din Republica Moldova care oferă studii la specialitățile propuse de platformă.

Cea de-a patra echipă (Svetlana GANGAN, dr., conf. univ., Tatiana BUJOR, dr., conf. univ., Olesea COJOCARU, dr., conf.

univ.) a venit cu o propunere de proiect privind organizarea manifestărilor științifice cu finanțare de stat, cu tema: Simpozion Științific Internațional

„Perspectivele dezvoltării durabile a spațiului rural în contextul noilor provocări economice”, dedicat aniversării de 90 de ani a învățământului superior agrar. Printre rezultate preconizate ale acestui proiect se numără: tehnici noi de evaluare a indicatorilor economici în agricultură, tehnologii noi de perfecționare a sistemului informațional în administrarea întreprinderilor agricole și agroalimentare, mecanisme noi de finanțare și creditare a sectorului agroalimentar, de perfecționare a sistemului managerial al întreprinderilor agricole în particular, cât și a complexului agroindustrial în ansamblu. În cadrul acestei instruirii au

participat și formabili de la universități asociate la proiect. Astfel, echipa de la ULIM formată din V.CIUMACENCO, dr. conf.univ., I. STOIANOVA, dr. conf.univ., V. ȚÎCU, decan FRISPIJ, L. COADĂ, dr. conf.univ., se axează pe necesitatea promovării Studiilor Europene (inter și multidiscplinar) în contextul cursului european al RM –Teaching European Studies in the

digital age (TESDA). Tema proiectului s-a conturat reieșind din necesitatea alinierii învățământului universitar la standardele și obiectivele UE (Planul de acțiuni privind Educația digitală 2021-2027), precum și de necesitatea unor noi viziuni pentru învățământul superior din R. Moldova în era digitală de transformare a educației.

Sustinerea Proiectelor Finale a Formabililor Participanți la Programul de Formare Profesională “Leadership Și Management” din cadrul USC

În data de 22 februarie 2023, a avut loc Sustinerea Proiectelor Finale ale Formabililor Participanți la Programul de Formare Profesională “LEADERSHIP ȘI MANAGEMENT” în cadrul Proiectului MHELM, cohorta 3. Cohorta USC participantă în

cadrul formărilor a format echipe ce au dezvoltat 2 proiecte: — Echipa 1 – tema proiectului – Educație universitară incluzivă de calitate, autori: VRABIE Silvia, dr., lect.univ; LUNGU Polina, dr., conf.univ., Șef catedră Istorie și Teoria educației; MIHAILESCU Natalia, dr., conf.univ.; VICOL Iulia, Șefă catedră

Științe Economice.

— Echipa 2 – tema proiectului – Centrul „Clinica Juridică”, autori: BLAȘCU Olesea, Șef catedră Drept, GÎRNETȚ Ilie, Șef catedră Științe Politice și

Administrative, CIUDIN Oxana, asistent universitar. Obiectivul programului a fost formarea abilităților de leadership și management în învățământul superior, axându-se pe

guvernare, planificare strategică și management, adecvat pentru aplicare în universitățile din Republica Moldova.

Înmânarea Certificatelor Participanților La Programul de Formare Profesională “Leadership și Management” în Cadrul Proiectului MHELM la USC

În data de 22 februarie 2023, a avut loc Festivitatea de înmânare a Certificatelor de Absolvire participanților la Programul de Formare Profesională „LEADERSHIP ȘI MANAGEMENT” în cadrul Proiectului MHELM. Certificatele sunt eliberate de către CTICE care confirmă formarea profesională continuă a managerilor USC și obținerea a 40 de credite.

La eveniment au participat responsabilii de module incluse în programul de formare: Bugaian Larisa, coordonator de proiect, UTM; POJAR Daniela, UTM; COTELNIC Ala, ASEM; NICULITA Angela, USM; Ciupercă Radion, UTM.

Certificatele au fost înmânate următorilor formabili:

1. TODOS Irina – Coordonator instituțional al proiectului MHELM;
2. ROȘCA-SADURSCHI Ludmila – dr., conf.univ.;
3. CECLU Liliana — Decan Facultatea de Economie, Inginerie și Științe Aplicate;
4. RUMEUS Iurie — Șef catedră Inginerie și Științe Aplicate;
5. BÎRLEA Svetla – Șef secția Tehnologii Informaționale;
6. NEDELICU Ana – dr., conf.univ.;
7. FILIPOV Ina – Decan Facultatea de Drept și Administrație

Publică;

8. PETCU Valeriana — Șef serviciul managementul calității învățământului, ghidare și consiliere în carieră

9. ILLICCIEV Maxim – asistent universitar;

10. GROSU Liliana — Decan Facultatea de Științe Umaniste și Pedagogice

11. PUȘNEI Irina — Șef catedră Limbi și literaturi

Ala OBERȘT, conferențiară universitară, doctor în științe economice, Departamentul Economie și Management, Facultatea Inginerie Economică și Business, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Președintele Biroului Sindical Salariați al Facultății Inginerie Economică și Business.

Am avut o mare onoare să fiu inclusă în lista participanților la cursul MHELM (Leadershipul și managementul învățământului superior din Moldova).

Este un curs benefic pentru personalul cu funcții de conducere din cadrul instituției de învățământ superior, precum și pentru cadrele didactice și științifico-didactice, care doresc inițierea în activitatea de conducere, indiferent de nivelul ierarhic al acesteia.

Echipa de formatori, selectați din universitățile Republicii Moldova cu experiență probată în temele predate au generat efectele unui curs interesant, util, valoros cu elemente practice, ce pot să influențeze funcționarea subdiviziunilor structurale universitare.

Pe lângă obiectivele de bază ale cursului MHELM legate de formarea și dezvoltarea abilităților de leadership performant, acesta a generat și efectele derivate, care după opinia mea personală ar putea fi structurate:

- un networking inedit, specific contextului învățământului superior, în care am avut mai multe oportunități de a cunoaște noi colegi;
- schimb de experiențe unice prin familiarizarea cu variabile situaționale a universităților participante;
- dezvoltarea abilităților colaborative – prin participarea la realizarea sarcinilor în grupuri mixte;
- formarea abilităților de a face parte din echipa care se autoconduce, îndeosebi la realizarea proiectului final de absolvire, utilizând practicile învățate de leadership;
- înțelegerea funcționării proceselor universitare interne și interacțiunea acestora cu părțile interesate (de ex. finanțarea, bugetarea, resursele umane, achizițiile publice și altele);
- identificarea problemelor actuale cu care se confruntă personalul din instituțiile de învățământ superior și soluțiilor adecvate și performante;
- preluarea metodelor și instrumentelor didactice pentru viitoarele activități ca efect al valorificării învățării complementare.

Recomand acest curs tuturor cadrelor didactice și științifico-didactice indiferent de postul sau rolul pe care îl dețin în universitate pentru a resimți efectele specificate, pentru a extinde nivelul de percepție și conștientizare a activităților desfășurate în cadrul universității din care fac parte și pentru a spori calitatea și eficiența personală. Sunt convinsă că toți absolvenții acestui curs au sporit capacitatea de a face față unui mediu cu schimbări rapide, cu presiuni competitive puternice, cu inovații tehnice și tehnologice în contextul reformei sistemului de învățământ superior al Republicii Moldova.

Ciorbă Dumitru, Dr., Ass. Prof., Dean of the faculty of Computers, Informatics and Microelectronics

A year ago, I completed the university program on Leadership and Management (L&M), which was highly beneficial as both a faculty dean and an associate professor. The Erasmus+ project MHELM (Moldova Higher Education Leadership and Management) designed this program to contribute to the national priority of reinforcing the governance, strategic planning, and management of higher education institutions in the Republic of Moldova.

The study was well-organized, and the material was presented clearly and concisely, making it easy to understand and apply in my academic career. The indispensable element of the study is that all learning materials are placed in the Electronic Library on the project's site <http://mhlem.utm.md> and are open to all interested in the subject.

The activities in the program were interactive, and the coordinators of the modules skilfully applied IT tools to facilitate understanding of the taught material through teamworking, group discussions, and frequent presentations of ideas and thoughts about various systems and institutional circumstances. The working and discussion groups were compound of 5-6 representatives of different universities, and the knowledge blend allowed a better understanding of the national education problems and better experience learning. The education domain's notorious guests were continually present and perfectly complemented the subject of the modules.

One of the things I appreciated most about the course was the practical tips and strategies I could implement directly. I have noticed a significant improvement in my time management and communication skills, which are crucial in my roles as a faculty dean and university professor.

It is essential that the program is completed with a team project, which would focus on the improvement of managerial activities with a generic goal of innovative change for higher

education. The project required teamwork and a generic goal of innovative change for higher education. My team of colleagues from the Technical University of Moldova, economic experts, engineers and architects, and heads of university subdivisions delivered the dual education implementation project for two study programs of the Faculty of Computers, Informatics, and Microelectronics. I am happy to announce that this project is now in full swing, with students already enrolled in these study programs in Robotics and Mechatronics, as well as in Automation and Computer Science.

I highly recommend the Leadership and Management program to anyone looking to strengthen their leadership or manager capacity in the higher education sector. The program was well-organized and provided practical strategies and insights I could apply immediately in my roles. It has been a game-changer for me, and I am confident it will also be for others.

Părerii finale în rezultatul instruirii profesionale din cadrul Programului MHELM „Management și Leadership în Instituțiile de Învățământ Superior”

Sunt Dna COJOCARU Olesea, dr., conf. univ. din cadrul Facultății de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului, Departamentul „Agronomie și Mediu” a fostei Universități Agrare de Stat din Moldova, actual Universitatea Tehnică a Moldovei.

Situația din luna iulie privind absorbția Universității Agrare de către UTM a adus mult stres în rândul cadrelor didactice, fiind nepregătiți la această schimbare.

Pot să-mi afirm părerea proprie la această situație, că datorită Programului de instruire MHELM format din 4 Module cheie – a jucat un rol destul de vast și oportun pentru mine de a înțelege și conștientiza: de ce s-au făcut aceste schimbări

organizaționale? care a fost scopul acestora? și care va fi rezultatul final scontat?

La început eram și eu în stare de stres și de neclaritate ca urmare a reorganizării prin fuziune (absorbție) a Universității Agrare de Stat. Doar treptat de la Modulul I până la Modulul IV al Programului MHELM prin expunerea clară, explicită și performantă din partea echipei MHELM a metodologiei coerente de Management și Leadership; despre necesitatea dezvoltării unei ÎÎS; etapele procesului de schimbare și gradul de adaptare, prin diverse exemple naționale și internaționale focalizate pe cultura organizațională, care m-au elucidat în evaluarea și înțelegerea situației actuale.

De asemenea, această instruire a reunit reprezentanți a mai multor Universități din țară, având posibilitatea reciprocă de a lucra în echipe la fiecare activitate practică pe cele 4 Module. Astfel, am cunoscut personalități noi, oameni minunați din diverse domenii împărtășindu-ne propriile experiențe.

Organizarea, conlucrarea, abordarea și cooperarea deschisă a echipei MHELM pe toată perioada de instruire a făcut posibilă pe deplin motivația noastră și schimbarea individuală în cultura organizațională din cadrul managementului unei ÎÎS prin relaționarea în mediul intern și cel extern.

Aduc sincere onorabile MULȚUMIRI și recunoștință întregii echipe MHELM pentru munca depusă, dedicația și subiectele abordate la această instruire. O experiență fenomenală!

Acum pot să-mi afirm cu certitudine părerea că, această fuziune cauzată de stagnarea anterioară a ex-instituției a fost necesară și e chiar bine venită.

Depinde de atitudinea, responsabilitatea și implicarea noastră!

Lilia GRICOROI,
conf. univ., dr., decană a
Facultății Contabilitate,
ASEM. Am făcut parte din
a doua cohortă de cursanți
ai programului de studii de
formare continuă
„Leadership și
Management”.

Exprim impresiile despre acest program și curs de instruire din perspectiva funcției manageriale deținute în cadrul ASEM. Așa dar, programul de studii „Leadership și Management” mi-a extins orizontul de gândire și paleta de acțiuni în actul de conducere, organizare și dezvoltare a facultății. Or, studiile mele de bază nu țin direct de management, iar promovarea unităților de curs și absolvirea programului „Leadership și management” mi-au ordonat, punctat și dezvoltat competențele și calitățile necesare pentru un management eficient. Recunosc faptul că încă, pe parcursul studiilor deja planificam schimbări conceptuale și practice în managementul facultății și relațiile interinstituționale (pe verticală și orizontală).

Cursul a fost interesant și captivant și s-a evidențiat prin rigurozitatea organizațională, claritatea mesajului, bogăția de informații dobândite, lucrul în echipă, posibilitatea de a valorifica experiența proprie. Timpul alocat a fost valorificat la maximum posibil, iar rezultatele au depășit așteptările noastre.

Susțin și apreciez ideea organizatorilor de a include în aceeași cohortă de cursanți, reprezentanți ai mai multor instituții de învățământ, ceea ce a adus un real aport la dezvoltarea personală a fiecărui participant. Am cunoscut oameni și personalități cu care ne-am împărtășit experiențe profesionale și cotidiene actuale.

În final, adresez mulțumiri tuturor mentorilor (profesorilor) și consider că dezvoltarea și implementarea Programului de studii „Leadership și Management” reprezintă o mare realizare, o experiență de succes, atât pentru instituțiile de învățământ, cât și pentru personalul implicat, deoarece ne-a învățat să ne concentrăm pe ceea ce putem schimba.

**Lucia Cepraga, dr.,
conf. univ., ASEM.**

Proiectul MHELM este mai mult decât un program de profesionalizare, este forța motrice care a reunit și a apropiat liderii instituționali de diferit nivel din cadrul celor 7 ÎS.

Proiectul MHELM, pentru mine, la început de carieră managerială, a însemnat, a priori, o provocare de a descoperi particularitățile managementului organizațional din învățământul superior. A posteriori, în urma celor patru luni de cursuri, am trăit satisfacția unei colaborări inter-universitare fructuoase.

Proiectul MHELM este mai mult decât un program de profesionalizare, este forța motrice care a reunit și a apropiat liderii instituționali de diferit nivel din cadrul celor șapte universități - parteneri în vederea dezvoltării abilităților manageriale. După mine, programul de formare continuă „Leadership și management” este un instrument al sinergiei universitare. Or, interacțiunile, chiar și în formatul online, personal, mi-au adus, dincolo de cunoștințe în domeniul leadership-ului, noi prieteni. Acest proiect a constituit o platformă de noi colaborări academice.

Activitățile asupra proiectului m-au făcut să conștientizez, o dată în plus, rolul și valoarea inteligenței colective, unde

fiecare a avut ocazia să vină cu idei, soluții în vederea dezvoltării unui produs final fiabil nu doar ipotetic, dar și în realitatea actuală a sistemului universitar din Republica Moldova. Experiența profesională specifică, precum și cea managerială, a fiecărui membru al echipei (COBZARI Ludmila, dr. hab., prof. univ., CEPRAGA Lucia, dr., conf. univ., DODU-GUGEA Larisa, dr., conf. univ., MOROI Tatiana, dr., lect. univ.) ne-a ajutat la conceptualizarea și realizarea unui proiect „Dezvoltarea și promovarea culturii de conștientizare a riscurilor în cadrul ASEM în condiții de dezvoltare durabilă”, după noi, interesant, actual și util pentru învățământul superior din Republica Moldova.

În viziunea mea, sustenabilitatea Proiectului „Leadership și management” se reflectă în implementarea informațiilor acumulate, a competențelor dezvoltate în noi proiecte științifice și manageriale atât în cadrul ASEM, cât și cel inter-universitar; rezidă în valorificarea dexterităților de comunicare și gestionare în calitate de lider al unei subdiviziuni, astfel, contribuind la sporirea calității învățământului superior în ansamblu.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Aurelia BEȚIVU, dr., șefa
Catedrei de Științe ale
Educației. Formările de
care beneficiem prin
proiectul MHELM sunt un
real suport pentru formarea

abilităților de leadership și management în învățământul superior, axat pe guvernare, planificare strategică și management.

Conținuturile propuse pentru fiecare modul sunt complexe, relevante și utile prin cuprinderea tuturor aspectelor

privind leadershipul și managementul - leadershipul, gestionarea resurselor, gestionarea oamenilor, gestionarea informațiilor și inteligenței, precum și caracteristici personale, precum motivarea și productivitatea.

Modalitățile de lucru propuse sau pliat pe așteptările pe care le-am avut pentru interactivitate, dinamism, dialog constructiv, cooperare, schimb de experiență, ceea ce a favorizat implicarea și activismul participanților.

Instruirile de care am avut parte ne-au permis să consolidăm capacitățile noastre de a negocia, planifica și furniza schimbările necesare transformării sectorului învățământului superior din RM.

Petcu Valeriana, dr., conf.univ., Șef Secția Calității USC. Pe parcursul orelor au fost utilizate metode inedite de predare – învățare – evaluare. Cadrele didactice universitare s-au dovedit a fi foarte motivate în dezvoltarea lor profesională.

Lucrul în grupuri de la diverse universități, ne-au oferit posibilitatea de a afla și de a oferi puncte de vedere diferite, de a identifica unele probleme existente la nivel de sistem.

Un alt aspect important l-a reprezentat resursele curriculare oferite cu generozitate de cadrele didactice titulare ale unităților de curs / modulelor predate. În mod semnificativ, putem menționa bunele practici împărtășite de cadrele didactice universitare, de invitații la diverse activități cum ar fi: masa rotunda, ateliere etc. În această perioadă am descoperit noi moduri de conectare și abordare profesională. În intervalul menționat, s-a manifestat o pluralitate de experiențe didactice

focalizate pe formarea de abilități absolut necesare la etapa actuală cadrelor didactice .

Toate aceste elemente au, cu siguranță, o importanță deosebită în evoluția și dezvoltarea noastră profesională. În același timp, trebuie menționat că experiența acumulată pe parcursul acestei perioade reprezintă resurse valoroase ce pot fi valorificate cu succes în conținuturile curriculare a formării inițiale a studenților și a cadrelor didactice la cursurile de formare profesională continuă.

A fost o provocare frumoasă pe care nu am mai întâlnit-o până în prezent.

Liliana Ceclu, dr., conf.univ., decan, USC. Cursul de Leadership și Management, poate deveni un obiectiv al fiecărui cadru didactic prin includerea în planul de dezvoltare personală.

Acest curs este util celor interesați de propria performanță, creșterea în carieră și crearea unei echipe funcționale, celor interesați să accedă la funcții manageriale sau care doresc să devină manageri buni și lideri de urmat pentru echipa lor sau celor ce doresc să dezvolte capacitățile instituției și să creeze o cultură organizațională orientată spre performanță.

Deși leadership-ul este și rezultatul carismei, totuși pentru a obține performanțe, leader-ul bun însușește în sine comportamente deprinse și competențe dobândite prin învățare.

Astfel în cadrul cursului am descoperit în noi abilitățile ascunse de lideri și manageri și am învățat cum să orientăm corect echipele/colectivele în direcția corespunzătoare, cum să inspirăm încredere și cum pot avea încredere în ei înșiși, cum să evaluăm corect o anumită situație și cum să-i facem pe cei din jurul nostru să se simtă mai puternici în preajma noastră.

Participarea la cursul de Leadership și Management a adus doar satisfacții, datorită echipei de formatori, datorită informațiilor primite și însușite și datorită participanților la acest curs.

Opinii ale absolvenților Programului de formare „Leadership și management în învățământul superior din Moldova”, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

15 reprezentanți ai echipei manageriale ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au beneficiat de cursuri de perfecționare la specialitatea „Leadership și management”. Activitățile de instruire au fost desfășurate în perioada 6 octombrie 2021 - 15 martie 2022 în cadrul Programului de formare continuă „Leadership și management în învățământul superior din Moldova” (Moldova Higher Education Leadership and Management – MHELM). Festivitatea de înmânare a certificatelor de absolvire a avut loc în luna octombrie 2022, în prezența partenerilor proiectului.

Mulțumiți de rezultatul final, absolvenții programului au exprimat recunoștință atât partenerilor externi pentru oportunitatea oferită, cât și cadrelor didactice care și-au împărtășit cunoștințele și experiențele lor inedite. Evelina GHERGHELEGIU, șefa Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană, coordonator instituțional de proiect, a subliniat că: „Acest proiect este o continuare a programelor Erasmus, ce promovează dezvoltarea durabilă a partenerilor din domeniul învățământului superior și va aduce multiple beneficii în managementul universității noastre, fiind instruite persoane-cheie din administrație”.

La rândul său, prorectorul pentru activitate socială Marcel ABRAȘ a accentuat că Programul de formare continuă a oferit posibilitatea tuturor cursanților de a-și dezvolta cunoștințele în domeniul său de activitate. „Tema primului

proiect – Evaluarea sistemului de achiziții publice din Republica Moldova – a fost determinată de faptul că suntem într-o continuă achiziție de produse, servicii și de lucrări și este important s-o facem corect, conform legislației în vigoare”, a declarat prorectorul Marcel ABRAȘ.

„Consolidarea guvernanței, planificarea strategică și a managementului sunt stringente în universitățile din Moldova. Programul „Leadership și management” va sprijini reforma sectorului prin creșterea capacității de conducere și a capacității de gestionare a echipei de management a instituției, conform bunelor practici europene, a opinat Victoria CRAVEȚ, prorector pentru activitate economico-financiară.

Potrivit Tatianei NOVAC, șefa Departamentului Juridic și Resurse Umane, conferențiar universitar, standardele acestui curs a pus în valoare fiecare participant, completându-i cunoștințele în management, precum și în formarea unei gândiri critice, ce vine să faciliteze și să îmbunătățească abilitățile pentru utilizarea acestora în cazul deținerii unei funcții de conducere într-o instituție de învățământ superior. „Cunoștințele oferite în cadrul cursului sunt adaptate strict necesităților specifice cursanților, ținând cont de domeniul de activitate”, a declarat absolventa programului.

În opinia conferențiarului Oleg SOLOMON, decanul Facultății de Stomatologie, programul a adus doar plusvaloare USMF „NICOLAE TESTEMIȚANU”: „Obiectivul comun a fost să ajungem la final cu rezultate scontate, care să ne dezvolte abilitățile de manager”.

„Predarea, studierea în limbi străine în cadrul instituțiilor de învățământ superior – un alt proiect – a scos în evidență importanța predării și învățării limbilor străine în universități, fenomen determinat atât de factori externi, cât și interni. Printre factorii externi se numără globalizarea, internaționalizarea procesului de studii, confirmarea competitivității la nivel național și internațional și prestarea unor servicii educaționale de calitate mai înaltă. Printre factorii interni ce influențează acest proces sunt sporirea nivelului de performanță al angajaților și competitivitatea interprofesională”, a declarat Igor CEMORTAN, șef al Departamentului Recrutare și Documentare a Cetățenilor Străini.

Cu un mesaj a venit și conferențiarul Nicolae Chele, șef al Catedrei de chirurgie OMF și implantologie orală „Arsenie GUȚAN”: „Proiectul MHELM a fost bine structurat și a inclus mai multe aspecte de leadership și management. Pe tot parcursul proiectului am fost și în calitate de student și de conducător. Grație acestui proiect, am avut ocazia să-mi dezvolt, mai profund, competențele de analiză, sinteză și lucru în echipă”.

Oxana SÂRBU, prodecan, a exprimat grațitudine partenerilor proiectului, menționând că asemenea cursuri sunt binevenite pentru persoanele cheie din instituții, ținând cont de faptul că ei interacționează foarte mult și cu beneficiarii de studii.

Gheorghe BURUIANĂ, președintele Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova, medic rezident, a reiterat importanța și calitatea proiectului. „MHELM a oferit posibilitatea tuturor participanților, indiferent de universitate și funcția deținută, să se implice plenipotențiar. Fiecare a avut ocazia să fie și cursant și expert pe domeniul său de activitate, iar aceste poziții ne-au dezvoltat gândirea critică”, a declarat Gheorghe BURUIANĂ.

„Instruirea în cadrul proiectului ne-a permis formarea abilităților de leadership și management, ne-a dezvoltat cultura organizațională și spiritul de echipă pentru o Universitate mai modernă și un sistem educațional de calitate”, a declarat conferențiarul Sanda BURUIANĂ, șefa la Disciplina de hematologie a USMF „NICOLAE TESTEMIȚANU”.

În opinia Sofiei LEHTMAN, prodecan, Facultatea de Medicină nr. 2, un lider bun trebuie să dețină suficiente cunoștințe pentru a implementa anumite procese de management educațional.

Tatiana POROSENCOVA, conferențiar universitar la Catedra de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja” a mulțumit cadrelor științifico-didactice din cadrul programului MHELM pentru competența profesională, transferul vast de cunoștințe, experiența inedită și deprinderile formate pe parcursul programului de instruire. „Grație instruirii în cadrul programului de formare profesională „Leadership și Management” am reușit să ne dezvoltăm competențele de leader, gândire strategică, abilități de analiză, sinteză și lucru în echipă”, a opinat absolventa programului.

Proiectul MHELM a fost implementat în consorțiu cu alte șase instituții de învățământ superior din țara noastră și trei universități partenere din Germania, Marea Britanie și România. Programul de instruire a inclus patru module, la dezvoltarea cărora au participat experți din toate universitățile partenere. Astfel, primul modul a fost dedicat aspectelor de leadership și management în instituțiile de învățământ superior, al doilea prevede managementul profesional și cultura organizațională, al III-lea modul vizează managementul resurselor umane și al IV-lea ține de managementul schimbării și dezvoltarea instituțională. Cursul a fost constituit din 1200 de ore, echivalentul a 40 de credite, majoritatea dintre care a reprezentat lucrul individual, iar restul – contact direct și a inclus diverse tipuri de activități: traininguri, ateliere de lucru, masterclass-uri, studii de caz, mese rotunde, ateliere ș.a.

Proiectul este finanțat de Programul european ERASMUS+ „Capacity Building in Higher Education (CBHE)”, categoria țărilor Parteneriatului Estic, în conformitate cu Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2022. Obiectivul principal al proiectului – consolidarea guvernantei, a planificării strategice și a managementului în universitățile din Moldova, pentru a sprijini reforma sectorului prin sporirea capacității de conducere și de gestionare.

***Universitatea de Stat
„Alec Russo” din Bălți
Tatiana Panco, dr., Șefa
Departamentului de
Management al Calității.***

Programul Leadership și Managementul Instituțiilor de Învățământ Superior a constituit o oportunitate frumoasă pentru dezvoltarea competențelor de leadership și management universitar.

Prin activitățile de învățare bine gândite mi-am fortificat deschiderea pentru colaborarea cu managerii de la toate nivelurile din instituțiile de învățământ superior.

Suportul teoretic propus a contribuit considerabil la sporirea competențelor teoretice și practice privind planificarea, alocarea și utilizarea cât mai eficientă a resurselor din cadrul învățământului superior.

Studiile de caz rezolvate, aplicațiile practice realizate în grup, schimbul de experiență profesională au generat dezvoltarea deprinderilor și abilităților de gestionare a personalului, de formare și de consolidare a echipei de către managerii de la orice nivel din instituțiile de învățământ superior.

Sunt ferm convinsă că activitățile din cadrul programului m-au marcat pozitiv și cu mai multă siguranță accept și întâmpin schimbările pe care tind să le realizez eficient pentru a asigura sustenabilitatea.

Cu înaltă considerație, îmi exprim profundă recunoștință față de experți, care au facilitat cu iscusință parcursul de formare profesională.

***Maria Hămuraru, USM.
„Programul de formare
continuă “Leadership și
management în instituțiile de
învățământ superior” a
contribuit la consolidarea unei
echipe manageriale
performante care să respecte și să valorifice
standardele internaționale în educație și cercetare,
cea ce reprezintă un element esențial în
dezvoltarea durabilă a instituției.”***

Proiectul MHELM a adus un aport major ce se încadrează în obiectivele comune instituționale, care să răspundă standardelor de calitate naționale și internaționale, nu prin uniformizare, ci, mai degrabă, prin partajarea bunelor practici sau a experiențelor de succes, precum și prin valorificarea potențialului specific fiecărei instituții – partener în cadrul proiectului.

Obiectivul general al proiectului – consolidarea guvernantei, a planificării strategice și a managementului în universitățile din Moldova, pentru a sprijini reforma sectorului prin creșterea abilităților și competențelor de leadership și management a fost realizat cu succes în cadrul celor trei grupuri de formare profesională continuă.

Universitatea de Stat din Moldova este unul din cei 7 parteneri din Republica Moldova – participanți în cadrul proiectului. Managerii instituției s-au implicat responsabil în activitățile acestui proiect prin participarea cu vizite de studiu la partenerii din UE în scopul analizei și valorificării bunelor practici ale acestora; reprezentanții grupului de lucru au participat activ la elaborarea structurii și materialelor de instruire pentru training-urile de formare continuă; au contribuit la aprobarea programului elaborat de către CDSI și Senatele universitare; au monitorizat organizarea și desfășurarea licitației privind procurarea și instalarea de echipamente pentru un laborator de dezvoltare a leadership-ului în biroul 331, corp Central USM.

Proiectul MHELM răspunde necesităților stringente de perfecționare ale cadrelor universitare manageriale, fiind argumentată de utilitatea noilor abordări, cunoștințe în domeniul administrativ, iar constituirea unei echipe consolidate de manageri este fundamentală în elaborarea unor strategii instituționale pertinente prin valorificarea eficientă a resurselor de cunoștințe și experiențe distribuite, de reflecții inovative aplicate la nivelul managementului universitar, al facultăților, departamentelor, diferitor subdiviziuni instituționale. Pe lângă funcțiile de conducere, participanții la proiect au beneficiat de instruire privind utilizarea echipamentelor din cadrul laboratorului de dezvoltare a leadership-ului; au participat la pilotarea atelierului de instruire pentru formatori; s-au implicat în revizuirea materialelor didactice în baza evaluării atelierului pilot de instruire a cadrelor academice, astfel experimentând

pozițiile de consiliere și coordonare a funcțiilor manageriale, luând cunoștință atât cu bunele practici ale partenerilor din Republica Moldova, cât și cu ale celor europeni.

Cursurile de formare continuă MHELM au exercitat o contribuție importantă la modificarea perspectivelor de abordare la nivel cognitiv ale managerilor instituției USM, aceștia suportând schimbări la nivel comportamental și de atitudini, devenind mai rezilienți la schimbare, deschiși spre cunoașterea și adoptarea bunelor practici implementate în instituțiile naționale și internaționale.

Buletin informațional

Proiectul MHELM

Numărul VI

Aprilie 2023

Moldova Higher Education
Leadership and Management

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Mai multe informații despre activitățile
proiectului pot fi consultate pe site-ul oficial
al proiectului**

www.mhelm.utm.md

**Precum și pe paginile proiectului ale
Universităților-partenere:**

- <https://ase.md/proiecte-internationale/mhelm.html>
- <https://proiecte.usch.md/despre-proiect/>
- <https://usarb.md/mhelm/>
- <https://usmf.md/ro/relatii-externe/proiecte/lidershipul-si-managementul-invatomantului-superior-din-moldova-mhelm>
- http://international.usm.md/?page_id=525

Urmăriți-ne si pe Facebook :

<https://www.facebook.com/MHELM.UTM/>

Sprijinul acordat de Uniunea Europeană pentru elaborarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar UE nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta